

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

National and Revolutionar Characters

afgazad@gmail.com

شخصیت های ملی و انقلابی

بهرام رحمانی
۱۴ فبروری ۲۰۲۲

بیست و سه سال مبارزه و مقاومت عبدالله اوجالان در زندان امنیتی امرالی!

مقدمه

بیش از ۱۰ ماه است که از سرنوشت عبدالله اوجالان که از ۱۵ فوریه سال ۱۹۹۹ در زندان امنیتی امرالی زندانی و با انزوایی شدید روبهرو شده است، هیچگونه اطلاعی در دست نیست. با وجود تمام تلاش‌ها و مراجعات خانواده و وکلای وی، تا کنون موفق نشده‌اند اجازه ملاقات بگیرند. عبدالله اوجالان چهره محبوب مردم کرد ۲۳ سال پیش با همکاری سازمان‌های اطلاعاتی چند دولت و بی‌تفاوتی اتحادیه اروپا نسبت به قوانین خود در دفاع از حق پناهندگی سیاسی، دستگیر و به ترکیه انتقال داده شد.

اوجالان در سال ۱۹۹۹ به دلایل مختلف از جمله لشکرکشی ترکیه به مرزهای سوریه با خواست اخراج حزب کارگران کردستان (پ.ک.ک) و رهبر آن عبدالله اوجالان از سوریه و بحران شوری که تاثیر خود را بر همه جریان‌های چپ پرورس گذاشته بود از جمله عوامل مهمی بودند که عبدالله اوجالان ناچار شد از سوریه خارج شود. هواپیمای وی مدت‌ها در فرودگاه‌ها و آسمان چند کشور سرگردان بود. هواپیمای آپو نخست به شوری رفت اما وی را به عنوان پناهنده سیاسی نپذیرفتند. سپس به ایتالیا و یونان رفت. در این دو کشور هم حق پناهندگی سیاسی آپو را نپذیرفتند و نهایتاً با همکاری یونان به سفارت این کشور به کنیا رفت تا تکلیفش روشن گردد. اما سفارت یونان و حکومت کنیا عبدالله اوجالان را از سفارت خارج کردند و به بهانه این که به فرودگاه می‌برند تا از آنجا راهی کشور دیگری شود مستقیماً او را در فرودگاه کنیا به کوماندوهای دولت فاشیست ترکیه تحویل دادند که با یک فروند هواپیمای نظامی در فرودگاه کنیا منتظر وی بودند.

اوجالان به ترکیه انتقال داده بود و طبق شرایط آن زمان و در میان هیاهوی پان ترکیست‌ها و فاشیست‌ها که خواهان اعدام اوجالان بودند تحت محاکمه دادگاه نظامی قرار گرفت. اما به دلیل این که ترکیه خواهان عضویت در اتحادیه اروپا بودند و اجباراً باید برخی از قوانین خود را با قوانین این اتحادیه منطبق می‌کرد مجازات اعدام را لغو کرد و به این دلیل مجازات اعدام آ‌پو از اعدام به حبس ابد تغییر کرد.

از آن تاریخ تاکنون ۲۳ سال می‌گذرد و عبدالله اوجالان تنها زندانی در جزیره امرالی در حومه استانبول است. پیش‌تر و پس از کودتای ماه سپتامبر ۱۹۸۰، مدتی نیلماز گونی کارگردان و فیلم‌ساز جوان و نامی کرد ترکیه در این جزیره زندانی بود. نیلماز نهایتاً توانست با همکاری مأموران گارد ساحلی از این جزیره بگریزد و نخست به یونان و سپس از آن‌جا به سوئیس و فرانسه رفت.

ترکیه بر این تصور بود که با دستگیری و زندانی کردن اوجالان دیگر پ.ک.ک. از هم پاشیده خواهد شد، اما اوجالان حتی پشت میله‌های زندان در رهبری این جریان اجتماعی را با صدور باینه‌ها و تعیین مواضع سیاسی مشخص و روشن از طریق وکلایش و دیدار نمایندگان پارلمان داشت نقش به‌سزای ایفا کرده است. بنابراین بی‌جهت نیست که اوجالان برای بخش عظیمی از مردم کرد در منطقه رهبر و عموی است که برای آزادی و برابری و رهایی مردم کرد از هرگونه ستم و استثمار، به‌طور پیگیر و سیستماتیک جنگیده است و به همین دلیل، وی بازیگر در حل مشایل ترکیه و مردم کرد است.

من در آن دوران شخصا دادگاه اوجالان را تعقیب کرده‌ام و در این مورد نیز کتابی به نام «تاریخ شرمسار مردم کرد» نوشته‌ام که در سال ۲۰۰۰ توسط نشر ارزان در استکهلم منتشر شده است.

واقعیت‌های این دادگاه نشان می‌دهد که با وجود فشارهای زیاد جسمی و روحی و شکنجه‌های طاقت‌فرسا و انبوهی از تبلیغات رسانه‌ای پان ترکیست‌ها و فاشیست‌ها و حتی انکار وجود مردم کرد در ترکیه حقیقتاً اوجالان مقاومت و ایستادگی بی‌نظیری از خود نشان داد و جانانه و محکم و رسا از حقوق مردم کرد و سیاست‌های خود و پ.ک.ک. دفاع کرد که نمونه آن در تاریخ بشر بسیار نادر و استثنائی است. همین ایستادگی و مقاومت و تازها و تئوری‌هایی که وی از زندان به بیرون فرستاده اوجالان را نه تنها به چهره و شخصیت معروف و مورد احترام مردم کرد در خاورمیانه، بلکه در جهان نیز تبدیل کرده است.

ایزوله کردن اوجالان در زندان

اوجالان در سال‌های گذشته که با وکلا و خانواده خود ملاقات کرده بود، ممانعت و محدودیت در مقابل دیدارها را در راستای دادن امتیاز ارزیابی کرده و در دیدار ۱۲ اکتبر ۲۰۱۱ به خانواده خود گفته بود: «اجازه نمی‌دهند که شما و وکلا به ملاقات من بیایید. از این طریق می‌خواهند که من امتیاز بدهم. حتی اگر ۱۰ سال هم این‌جا تنها باقی بمانم، نمی‌توانند من را وادار کنند که امتیاز بدهم. نسبت به واقعیت‌ها و حقایق کوتاه نمی‌آیم. تمام حقوق ما را سلب کرده‌اند. هر از گاهی یکبار اجازه دیدار را می‌دهند و می‌خواهند اعمال خود را لاپوشانی کنند.»

از روز ۲۷ آپریل ۲۰۲۰، دیگر هیچ‌گونه اطلاعی از عبدالله اوجالان در دست نیست. به همین دلیل افکار عمومی دچار نگرانی شده است. عبدالله اوجالان در دیدار خود با هیأت امرالی در فاصله سال‌های ۲۰۱۳ تا ۲۰۱۵ در رابطه با جدیت دولت گفته بود: لازم است دولت در پیگیری صلح، جدی‌تر از جنگ باشد. وی در دیدار خود در ۱۵ سپتامبر ۲۰۱۳ هم گفته بود که اوجالان کسی نیست که مورد بهره‌برداری قرار گیرد. «من چیزی برای خودم نمی‌خواهم. من در برخورد و رفتار خواهان جدیت هستم.»

وی در دیدار ۲۴ ژوئن ۲۰۱۳ گفته بود: دموکراسی نیازمند توزیع است. احترام متقابل است. درک متقابل است. اردو خان نمی‌تواند هژمونی شخصی خود را برقرار کند، خلق این مسأله را قبول نمی‌کند.

عبدالله اوجالان در دیدار ۲۶ ژوئن ۲۰۱۴ با هیات امرالی گفته بود: من هشدار می‌دهم که هیچ کس به نمایندگی از طرف من حرف نزند. همه چیز باید مکتوب باشد. حتی اگر دولت امضا نکند، لازم است که من هم امضا کنم. لازم است که مشخص باشد من در این‌جا چه می‌گویم. این مسأله‌ای ناگزیر است. در غیر این صورت مانند شنا کردن در حوض بدون آب خواهد بود. به نام من به میلیون‌ها تن دروغ گفته می‌شود. باید مانع تمام این دروغ‌ها شد. ما توسط هیچ کسی بازی نمی‌خوریم. هیچ کس هم این جرات را ندارد که از ما بهره‌برداری کند. همه در این‌باره باید جدیت به خرج دهند. از یک صندوق صد لایه هم جنبش جدی‌تری هستیم. لازم است که دولت به نحوی جدی گام بردارد و در اقدامات خود جدیت به خرج دهد. (منابع نقل قول‌ها: فرات نیوز)

در پی گسترش ناراضایتی و اعتصاب غذا در تمامی زندان‌های ترکیه وکلای اوجالان پس از ۸ سال (از سال ۲۰۱۱) در روزهای ۲ و ۲۲ می (۱۲ اردیبهشت و ۱ خرداد)، ۱۲ ژوئن (۲۲ خرداد) و ۱۸ ژوئن (۳۰ خرداد) و ۷ آگوست ۲۰۱۹ (۱۶ مرداد ۱۳۹۸) موفق شده بودند با موکل خود ملاقات کنند. از ۷ آگوست ۲۰۱۹ تاکنون تمامی درخواست‌های وکلای اوجالان برای انجام ملاقات رد شده‌اند.

با هدایت لیلا گوون رئیس مشترک ک.ج.د زندانیان سیاسی کردستان و سیاستمداران خارج از کشور برای پایان دادن به حصر اوجالان مرحله تازه مقاومت را از ۶ نوامبر ۲۰۱۸ آغاز نمودند و روز دوم ماه مه ۲۰۱۹ پس از ۲۰۰ روز مقاومت اعتصاب غذا دولت فاشیست ترکیه را مجبور به عقب‌نشینی کردند و به حصر ۸ ساله عبدالله اوجالان خاتمه دادند. دولت ترکیه یکبار دیگر از ۷ آگوست ۲۰۱۹ انزوای اوجالان را به مرحله عمل گذاشت و تاکنون درخواست وکلای مدافع وی را برای انجام ملاقات رد کرده است.

اخیرا گفته شد که لیلا گوون ریاست مشترک کنگره جامعه دموکراتیک (ک.ج.د) به بهانه «بی‌احترامی و تهدید زندان بان» به ۱۱ روز سلول انفرادی محکوم شد. لیلا گوون از ۲۱ دسامبر ۲۰۲۰ در زندان زنان خارپوت زندانی است. ماه ژوئیه ۲۰۲۱ وی به ۲۲ سال و ۳ ماه زندان توسط دادگاه تجدیدنظر محکوم شد. (خبرگزاری ژن‌نیوز)

صبیحه تمیزکان دختر لیلا گوون برای آن‌که با مادرش دیدار کند، روز ۲۱ ژانویه به زندان رفته است. وی در شبکه‌های اجتماعی در مورد وضعیت مادرش صحبت کرده و گفته بود، مادرش تهدید شده است.

صبیحه گفت: «من مادرم لیلا گوون را دیدم. مادرم به من گفته است، آن‌ها برای زدن واکسن کرونا او را برده و به دلیل آنکه دست‌هایش در جیبش بوده او را تهدید کرده‌اند. چون این کار در مقابل دوربین‌ها انجام شده وی از آن‌ها شکایت خواهد کرد.»

اداره نظم و انضباط اداره زندان خارپوت که به تهدید نگهبانان هیچ توجهی نکرده است، به بهانه تهدید کارمند دولتی، ۱۱ روز زندان انفرادی را به لیلا گوون تحمیل نموده است.

بدین ترتیب انزوای تحمیل شده بر عبدالله اوجالان همچنان ادامه دارد. همان‌طور که اشاره شد اوجالان آخرین بار در ۲۵ مارس ۲۰۲۱ از طریق تلفن با برادرش حرف زده بود. از آن روز تا کنون هیچ‌گونه اطلاعی در مورد سلامتی و سرنوشت وی در دست نیست. درخواست‌های خانواده و وکلای وی برای دیدار با وی همچنان به دلیل مجازات دیسیپلین رد شده یا درخواست‌ها بدون پاسخ می‌مانند.

در زمانی‌که خانواده و وکلای اوجالان نمی‌توانند با وی دیدار داشته باشند، گفته‌های اردو خان راه را برای نگرانی‌ها و پاسخ‌ها هموار می‌کند. ابرو گونای از وکلای اوجالان و سخن‌گوی حزب دموکراتیک خلق‌ها در رابطه با سخنان

اردوخان با خبرگزاری مزوپوتامیا گفت‌وگو کرده است. گونای در این باره اظهار داشت که سخنان او در رابطه با آقای اوجالان مشکل را حل نمی‌کند و لازم است که شرایط مهیا شود تا آقای اوجالان خود بتواند حرف بزند.

ابرو گونای در بخش دیگری از سخنان خود ضمن اشاره به انزوای تحمل شده بر امرالی گفت: سیستم تحمل انزوا همچنان ادامه داشته و روز بروز به نحوی غیرقانونی و غیراخلاقی تشدید می‌شود. گفته‌های اخیر نشان می‌دهد که انزوای تحمل شده بر امرالی تا چه اندازه سنگین شده است. این گفته نشان می‌دهد که انزوا چه اندازه سنگین است. ما نیازمند اطلاعات دقیق هستیم. هیچکس نمی‌داند که در امرالی چه روی می‌دهد. از وضعیت سلامتی ایشان اطلاعی در دست نیست. در این رابطه باید اطلاعات درست به خلق داده شود. بدون شک هم جنبش کرد، هم سیاستمداران و هم افکار عمومی ترکیه آقای اوجالان را از نزدیک پیگیری کرده و از نگرش‌های او اطلاع دارد. خصوصاً که سیاست در ترکیه، جزیره امرالی را از نزدیک پیگیری می‌کند.

ابرو در ادامه گفت‌وگوی خود اظهار داشت که آقای اوجالان در شرایط انزوای سنگین غیرحقوقی و غیرانسانی قرار داشته و هیچکس نباید این جرات را به خود بدهد که به نام وی حرف بزند. گونای در بخش دیگری از این گفت‌وگو ضمن واکنش به سخنان اردوخان گفت: اردوخان خود عامل اصلی تحمل انزوا بر اوجالان است. اما این شخص که به آقای اوجالان اشاره می‌کند یا در رابطه با او ادعاهایی را مطرح می‌کند رئیس جمهور یک کشور است. به همین دلیل مسئول نخست این انزوا خود وی است. زمانی که ما به حاکمیت ۲۰ ساله آ.ک.پ (حزب عدالت و توسعه حاکم) نگاه می‌کنیم، زمانی که به سیستم امرالی یا تغییر قوانین مجازات می‌نگریم، می‌بینیم که آ.ک.پ بوده است که انزوای تشدید شده را بر امرالی تحمل کرده است و نحوه مدیریت زندان را به شکل کنونی تغییر داده است. اما به این اقدامات هم اکتفا نمی‌کنند و علیه اوجالان و با نام او حرف می‌زنند.

ابرو گونای خاطرنشان کرد که لازم است انزوای تحمل شده بر ایشان خاتمه پیدا کند و در ادامه افزود: پایان دادن به انزوای تحمل شده بر اوجالان بر عهده حاکمیت است، لازم است بر اساس حقوق عمل کرده و عدالت را برقرار سازد. ما آشکارا از حکومت درخواست می‌کنیم که به جای ادعاهای گاه و بی‌گاه غیرعقلانه، انزوا را بردارند، درهای امرالی را بگشایند و هم وکلا و هم خانواده اوجالان و هم هیات‌های سیاسی بتوانند به امرالی بروند. لازم است افکار عمومی خود از اوجالان بشنود که چه فکر می‌کند. لازم است که انزوا خاتمه پیدا کند و اوجالان خود بتواند حرف بزند. تنها راه همین است.

ابرو گونای در خاتمه گفت‌وگوی خود تاکید کرد: سخنان اردوخان، سیستم انزوا در امرالی را سنگین‌تر می‌کند. از یک طرف تلاش می‌کنند تا نشان بدهند که در جزیره امرالی دیدارها همچنان انجام می‌شوند و از طرف دیگر سیستم انزوا را شدیدتر کرده‌اند. اردوخان هر زمان که این‌گونه عمل می‌کند، برخی از اطرافیان وی سریعاً به آقای اوجالان حمله می‌کنند. دست به سیاه‌نمایی وی می‌زنند. در خاتمه اوجالان یک واقعیت است، و این حملات نشان می‌دهند عده‌ای می‌خواهند چشم خود را بر واقعیات ببندند. اوجالان با وجود این شرایط سخت همچنان مقاومت می‌کند. نباید هیچ‌گاه واقعیات را فراموش کرد. مبارزه‌ای که اوجالان در زندان انجام می‌دهد... باید همه این واقعیت را ببینند و نباید آن را فراموش کنند.

وکلاي اوجالان روز ۲۲ نوامبر ۲۰۲۱ برای انجام ملاقات فوری درخواستی را به دادستانی کیفری بوسا تحویل داده بودند، اما آشکار شد که دادستانی ترکیه در احکامی تازه عبدالله اوجالان را به بهانه تخلف انضباطی از ۶ ماه ملاقات با وکلا و ۳ ماه ملاقات با خانواده محروم کرده است.

همان دادستان با درخواست ملاقات خانواده اوجالان نیز مخالفت کرده و به بهانه دستور ریاست امور انضباطی مدیریت زندان امرالی در ۱۸ آگوست، ۳ ماه ملاقات با اوجالان را ممنوع اعلام کرده بود.

وکلاي عبدالله اوجالان پنجشنبه ۲۷ ژانویه ۲۰۲۲ برای ملاقات با ایشان یکبار دیگر به دادستانی دولت ترکیه در بورسا و مدیریت زندان امرالی مراجعه کردند. دینچ، سربای کولکو و ابراهیم بیلمز وکلای عبدالله اوجالان خواستار ملاقات با موکلان دربند خود در زندان امرالی شدند.

کانون وکلای آسرين در ۲۴ دسامبر ۲۰۲۱ برای صدور حکم دیدار با اوجالان به دادگاه قانون اساسی (AYM) مراجعه کرده بودند. وکلای اوجالان اعلام کردند که از ۲۵ مارس ۲۰۲۱ تا کنون هیچ تماس تلفنی هم از او نداشته‌اند. آن‌ها اعلام کردند که جان اوجالان به دلیل افزایش سن، همچنین به دلیل انزوای اجباری و عدم استفاده از حق هواخوری در خطر است. دادگاه قانون اساسی که در شرایط عادی معمولاً ظرف ۳ روز در موارد مشابه تصمیم‌گیری می‌کند، با وجود گذشت ۲۲ روز هیچ تصمیمی نگرفته است.

وکلاي آسرين در ۲۴ دسامبر به دلیل «ممانعت غیرقانونی از اعمال حقوق» از قضات و دادستان‌هایی که درخواست‌های آن‌ها را بی‌پاسخ گذاشته بودند، به شورای قضات و دادستان‌ها (HSK) شکایت کردند.

در نهایت، کانون وکلای آسرين درخواستی را به کمیته پیش‌گیری از شکنجه اتحادیه اروپا (CPT) ارائه کرد. وکلا با تعریف آنچه در امرالی به عنوان «شکنجه و بدرفتاری» رخ داده است، خواستار پایان دادن به این وضعیت و بازدید فوری از زندان فوق امنیتی امرالی شدند.

اعضای کانون وکلای آسرين برای درخواست دیدار با زندانیان امرالی، جمعا در دو ماه گذشته به ۶۰ نهاد مختلف درخواست داده‌اند.

عکس‌العمل به سخنان رجب طیب اردوخان درباره اوجالان و دمیرتاش

در چنین شرایطی رجب طیب اردوخان رئیس جمهور ترکیه طی دو هفته اخیر اردوخان دوبار در خصوص اوجالان حرف زده است. نخستین بار اردوخان در ۱۲ ژانویه در نشست گروه حزبی خود سخنرانی کرده و گفته بود که «زندانی ادرنه باید پاسخ‌گوی زندانی امرالی باشد» منظورش دمیرتاش و اوجالان است. در ۲۶ ژانویه هم اردوخان در برنامه‌ای تلویزیونی در پاسخ یکی از خبرنگاران گفته بود که باید از اوجالان پرسیده شود.

به گزارش رسانه‌ها، محمت اوجالان برادر عبدالله اوجالان رهبر حزب کارگران کردستان (PKK) در واکنش به اظهارات اخیر رجب طیب اردوخان رئیس جمهور ترکیه گفت که برادرش می‌تواند خودش نظرات خودش را بر زبان بیاورد و نیازی به اظهار نظر اردوخان از جانب او ندارد.

دو هفته پیش اردوخان در نشست فراکسیون حزب عدالت و توسعه (AKP) در مجلس، مدعی رابطه و همچنین اختلافات درون گروهی بین حزب دموکراتیک خلق‌ها (HDP) و PKK شده و گفته بود که صلاح‌الدین دمیرتاش رئیس پیشین HDP باید بزرگترین حساب خود را به اوجالان رهبر در بند PKK پس بدهد.

در حالی که واکنش‌ها به اظهارات اخیر اردوخان همچنان ادامه دارد، محمت اوجالان در گفت‌وگو با مژدات جان خبرنگار مزوپوتامیا، با بیان این که از جانب برادرش اظهار نظرهایی صورت می‌گیرد، گفت: «این در حالی است که اوجالان از جهت حقوقی باید با خانواده و وکلای خود در تماس باشد. رئیس جمهور در حال برخی کارها است که ما از آن خبری نداریم. ارتباط ما با امرالی از هر جهت قطع شده است. در جزیره امرالی حقوق دموکراتیک و قانونی غصب شده است.»

اوجالان افزود: «برادر من مسئله حقوقی دارد. او نمی‌تواند با وکلا و خانواده خود دیدار داشته باشد. همه دلیل این موضوع را می‌دانند. زیرا برادر من تنها یک شخصیت عادی نیست. او قدرت نمایندگی دارد. وزن سیاسی دارد.»

محمت اوجالان درباره سخنان اخیر اردو خان گفت: «اجازه دهید اوجالان خود از طرف خودش سخن بگوید و نظرات خود را بیان کند. اوجالان اگر با وکلای خود دیدار کند می‌تواند نظرات خود را به آن‌ها منتقل کند.»

وی در آخر با بیان این که حقوق عبدالله اوجالان پایمال شده است، خواستار برگزاری سریع یک ملاقات بین اوجالان و وکلای او شد.

پروین بولدان و محدث سنجر روسای مشترک حزب دموکراتیک خلق‌ها (HDP) در سخنانی مشترک، خواستار باز شدن درهای زندان امرالی برای شنیده شدن نظرات عبدالله اوجالان رهبر حزب کارگران کردستان (PKK) شدند.

بنا بر گزارش سایت رسمی HDP، سنجر با بیان این که حکومت ترکیه بر سه پایه جنگ، رانت و پشتوانه مالی برای کاخ ریاست جمهوری قرار گرفته است، گفت: «ما برای تغییر این سامان به جایگزین‌های واقعی نیاز داریم.»

او با بیان این که رئیس جمهور اردو خان با بیان سخنانی درباره امرالی و اوجالان در پی پیدا کردن سرگرمی برای خود است، گفت: «اردو خان قصد دارد HDP را از نیروهای دموکراسی جدا کند. آن‌ها به دنبال ایجاد اختلاف در درون HDP هستند.»

سنجر افزود: «اظهارات اردو خان درباره یک بازیگر سیاسی که خود فرصتی برای سخن گفتن ندارد و در انزوای اجباری به سر می‌برد، کاری غیر قانونی و غیر اخلاقی است. این حق مردم ترکیه است که درهای امرالی باز شود و اوجالان خود با زبان خود سخن بگوید.»

بولدان نیز گفت: «ما می‌دانیم که حزب عدالت و توسعه (AKP) با جنگ است که سر پا مانده است. حکومت وقتی با حمله به کردستان سوریه و عراق به نتیجه نرسید، تصمیم گرفت که به کردهای داخل کشور، به گروه‌های زنان، و نیروهای دموکراسی حمله کند و به حیات خود ادامه دهد. من اعتقاد دارم که حملاتی علیه احزاب اپوزیسیون صورت خواهد گرفت.»

بولدان با دعوت از همه افراد برای برخورد با حساسیت با موضوع اظهار نظرهای اردو خان درباره زندانیان امرالی و ادیرنه (اوجالان و صلاح‌الدین دمیرتاش) گفت: «اگر می‌خواهید نظرات آقای اوجالان را بدانید، درهای امرالی را باز کنید و نظرات او را از زبان خودش بشنوید.»

لازم به ذکر است رجب طیب اردوخان رئیس جمهور ترکیه اخیراً مدعی رابطه و همچنین اختلاف بین HDP و PKK شد و گفت که صلاح‌الدین دمیرتاش رئیس پیشین و در بند HDP باید بزرگترین حساب خود را به عبدالله اوجالان رهبر در بند PKK پس بدهد.

به گزارش خبرگزاری‌های ترکیه، مرال آکشنر رئیس حزب خوب و همچنین یکی از دو حزب ائتلاف ملت (اپوزیسیون) در واکنش به سخنان اخیر رجب طیب اردوخان رئیس جمهور ترکیه، به اردوخان هشدار داد که مبدا برای پیروزی در انتخابات آتی دست به چانه‌زنی با عبدالله اوجالان رهبر حزب کارگران (PKK کردستان) زده و او را از زندان امرالی آزاد کند.

هفته گذشته اردوخان در یک سخنرانی با ادعای رابطه بین حزب دموکراتیک خلق‌ها (HDP) و PKK مدعی شد که صلاح‌الدین دمیرتاش رئیس پیشین HDP باید حساب اصلی خود را به عبدالله اوجالان رهبر PKK که در امرالی در بند است، بدهد. بسیاری از مفسرین سیاسی و روزنامه‌نگاران ترکیه از جمله جوهری گوون روزنامه‌نگار افشاگر و در تبعید، همچنین لوند گلتکین روزنامه‌نگار و مفسر سیاسی کرد، سخنان اخیر اردوخان را حرکت دوباره او برای باز کردن باب مذاکراتی جدید با اوجالان معنا کردند.

به نوشته جمهوریت، مرال آکشنر امروز در نشست فراکسیون حزب خوب در مجلس، خطاب به اردوخان گفت: «رئیس جمهور هفته گذشته از صلاح‌الدین دمیرتاش که همچنان در حال طی روند محاکمه خود است، به «رئیس تروریست‌ها» شکایت کرده است. عمق ردالت را می بینید؟ می بینید که قوه قضائیه ترکیه به چه وضعیت اسفناکی دچار شده است؟ اردوخان گفته است که «زندانی ادیرنه باید به زندانی امرالی جواب پس بدهد.» اردوخان ننگ بر تو باد!

او افزود: «آقای اردوخان، اگر در این کشور قرار باشد کسی به جایی حساب پس بدهد، آنجا نهاد عالی قضائی کشور است؛ همین و بس. لطفاً دیگر بر جدیت جایگاه خودت واقف شو. رئیس جمهور این کشور نمی‌تواند این‌گونه بدون فکر کردن سخن بگوید. به خودت بیا.»

آکشنر به اردوخان هشدار داد که اگر بخواهد برای پیروزی در انتخابات آتی به چانه‌زنی با اوجالان بپردازد و او را برای مجازات دمیرتاش از زندان آزاد کند اردوخان را متوقف خواهد کرد. آکشنر گفت: «ما این مملکت را فدای جامطلبی‌های تو نخواهیم کرد.»

صلاح‌الدین دمیرتاش، رئیس پیشین حزب دموکراتیک خلق‌ها (HDP)، سخنان اخیر اردوخان را بازی‌های بی‌ارزش انتخاباتی و با هدف ایجاد دشمنی بین کردها دانست.

هفته گذشته اردوخان در یک سخنرانی با ادعای رابطه بین HDP و PKK مدعی شد که صلاح‌الدین دمیرتاش باید حساب اصلی خود را به عبدالله اوجالان رهبر در بند حزب کارگران کردستان (PKK) پس بدهد.

دمیرتاش در مصاحبه‌ای با روزنامه ینی یاشام، با بیان این که اظهارات اردوخان بدخواهانه بود گفت: «اردوخان در حال تلاش برای ایجاد یک فضای ذهنی جدید است. وقتی به مواضع اردوخان در دوران مذاکرات صلح و در برابر همه حرکت‌های کردی نگاه می‌کنیم، می‌بینیم که او حسن نیت ندارد. هدف دیگر او ایجاد سردرگمی در کردها است.»

او با اشاره به سابقه سیاسی خود گفت: «من سیاستمداری هستم که مدت‌ها در حوزه دموکراسی فعالیت داشته‌ام. کار دیگری ندارم. ما به عنوان HDP تا کنون از هر طرح و راه حلی برای رسیدن به صلح حمایت کرده‌ایم. بنابراین من می‌دانم که چنین بازی مزخرفی با کلمات از سوی اردوخان، هیچ معادلی در سیاست HDP ندارد. هیچ‌کس نباید حرف‌های اردوخان را جدی بگیرد.»

دمیرتاش با بیان این که ائتلاف AKP-MHP (ائتلاف جمهور) قوانینی در دشمنی با کردها تصویب کردند، گفت: «ما با مدیریت HDP یک اراده راسخ برای مبارزه داریم. من تنها به این دلیل که تسلیم خواست‌های آن‌ها نشدم و اراده ام شکست نخورد، بیش از ۵ سال است که در زندان به سر می‌برم. این همه سال گذشته است و ائتلاف AKP-MHP حتی یک گام از قوانین دشمنانه خود علیه HDP و کردها عقب نگذاشته‌اند. ما سیاست‌هایمان را نه بر اساس سخنان بی‌ارزش یک فرد، بلکه بر اساس عملکردها بنا می‌نهم.»

دمیرتاش در واکنش به سخنان اخیر اردوخان درباره او گفت: «پرسش اصلی که باید درباره سخنان اخیر اردوخان از او پرسید این است که: شمائی که اوجالان را سال‌ها است در انزوای اجباری نگه داشته اید از کجا می‌دانید که او چه نظری دارد؟ شما انزوای اجباری را بردارید، بگذارید اوجالان با خانواده و وکلایش دیدار کند، آنگاه ببینیم او چه نظری دارد؟ این که هم انزوای اجباری اعمال کنی و هم به‌عنوان رئیس جمهور از طرف اوجالان سخن بگوئی امری اخلاقی نیست.»

دمیرتاش افزود: «همان‌طور که پیش‌تر نیز گفتم، تکرار می‌کنم که هیچ اطلاعات مشخصی درباره ملاقات با اوجالان وجود ندارد. او سال‌ها است که در انزوای اجباری به سر می‌برد. من نیز در شرایطی نیستم که بدانم آیا قرار است دیدار و مذاکره‌ای با اوجالان صورت پذیرد یا خیر. من اکنون ۵ سال و دو ماه است که در زندان به سر می‌برم. با این حال ما از هر گونه ابتکار عمل برای صلح حمایت می‌کنیم. چه کسی مخالف به پایان رسیدن درگیری و کشت و کشتار است؟ با این همه همان‌گونه که پیش‌تر گفته‌ام آدرس نهائی برای رسیدن به صلح در مجلس ترکیه است و HDP نیز مخاطب مجلس ترکیه است. در اصل اوجالان نیز پیش‌تر در روند مذاکرت صلح همین را گفته بود.»

دمیرتاش سخنان اخیر اردوخان را یک محاسبه انتخاباتی دانست و ادامه داد: «حتی اگر اردوخان قصد مذاکره با زندانیان امرالی را داشته باشد، انشای این مذاکره بر روی یک گفتمان دشمنی افکنانه، کاری بس اشتباه و خطرناک است. در حقیقت هدف اردوخان از این سخنان پیشگیری از کشتار و خونریزی نیست، بلکه محاسبات بی‌ارزش انتخاباتی است.»

آیا طرح جدید اردوخان و دولت او درباره اوجالان واقعیت دارد؟

اخیرا برخی منابع رسانه‌ای در ترکیه از دیدار نمایندگان حزب عدالت و توسعه با عبدالله اوجالان، خبر داده‌اند. «هاکان ایجون» سردبیر شبکه «فلش تی وی» ترکیه در یک برنامه تلویزیونی گفت که تعدادی از نمایندگان پارلمان و عضو حزب عدالت و توسعه (حزب حاکم) با «عبدالله اوجالان» رهبر «حزب کارگران کردستان» (پ.ک.ک) در زندان و جزیره «امرالی» دیدار کرده‌اند.

به نوشته وبگاه خبری احوال ترکیه، این دیدار چند بار تکرار شده و نمایندگان حزب عدالت و توسعه بر موضوعاتی که مشخص نیست با اوجالان مذاکره کرده‌اند.

هاکان ایجون همچنین گفت که حزب حاکم ترکیه همچنان تلاش دارد تا با اوجالان «بازی خطرناکی» را ترتیب دهد و سعی دارد تا از طریق اوجالان گروهی سر کار آید که جای حزب «دموکراتیک خلق» به رهبری «صلاح‌الدین دمیرتاش» را بگیرد. حزبی که ده‌ها تن از نمایندگان آن اکنون در زندان به سر می‌برند.

به گفته این چهره معروف رسانه‌ای ترکیه، یک فرد بسیار مهم و شناخته شده نیز به همراه نمایندگان حزب عدالت و توسعه به دیدار عبدالله اوجالان رفته و با او مذاکره کرده است.

دیدار نمایندگان حزب عدالت و توسعه ترکیه با اوجالان در شرایطی است که دولت اردو خان در سال‌های گذشته دست به سرکوب شدید سازمان‌های سیاسی و مردم کرد زده و به عقیده بسیاری از تحلیل‌گران و حتی بسیاری از نمایندگان پارلمان، شهرداران استانداران و فعالین کرد به زندان افتاده‌اند و عملاً راه کنش‌گری سیاسی کردها را بسته شده است که این موضوع تأثیر به سزائی در افزایش درگیری‌ها میان ارتش ترکیه و گریلاهای پ.ک.ک گذاشته و عامل اصلی آن نیز دولت و نیروهای امنیتی و نظامی ترکیه و در راس همه رجب طیب اردو خان است.

پروژه خروج اوجالان از سوریه و طرح توطئه علیه وی

عبدالله اوجالان در یک خانواده روستائی فقیر در روستای عمرلی در جنوب شرقی ترکیه چشم به جهان گشوده است. عبدالله اوجالان متولد ۴ آوریل ۱۹۴۸ است که در میان پیروانش به نام (سروک آپو) یعنی رهبر و آپو یعنی عمو مشهور است سیاستمدار، نظریه‌پرداز و زندانی سیاسی چپ کرد اهل ترکیه، و نیز رهبر و بنیان‌گذار حزب کارگران کردستان (پ.ک.ک) است.

وی در دوران تحصیلش در آنکارا جایی که رشته سیاست می‌خواند، به یک سیاستمدار حرفه‌ای و چریکی سوسیالیست تبدیل شد و خود را وقف مسأله مردم کرد کرد.

در سال ۱۹۷۸ اوجالان و گروهی از دانشجویان طرفدار وی، حزب کارگران کردستان (پ.ک.ک) را به‌عنوان یک حزب مارکسیستی برای دستیابی به حقوق و حقوق مردم کرد تأسیس کرد. دو سال بعد اجباراً راه تبعید را در پیش گرفت و بیش‌تر مواقع در دمشق و یا در استان بقاع در لبنان بود که آن زمان تحت کنترل سوریه قرار داشت و وی فرماندهی پ.ک.ک را ایجاد کرد.

اوجالان به همراه دیگر بنیان‌گذاران حزب کارگران کردستان، این حزب را در ۲۷ نوامبر ۱۹۷۸ در روستای فیس شهرستان لیجه در استان دیاربکر تأسیس کردند. این حزب به مبارزه مسلحانه با دولت ترکیه روی آورد.

این حزب در واکنش به تحولات جهانی در سال ۲۰۰۲ هشتمین کنگره خود را برگزار کرد و ضمن اعلام انحلال حزب کارگران کردستان ترکیه، «کنگره آزادی و دموکراسی کردستان» را تأسیس کرد و اوجالان را همچنان به‌عنوان رهبر معرفی کرد.

وکلائی اوجالان در اوایل ماه اوت ۲۰۱۹ با انتشار بیانیه‌ای به نقل از او اعلام کردند که وی گفته کردها به کشور مستقلی نیاز ندارند و همچنین تأکید کرده که قادر است، ظرف یک هفته به درگیری تاریخی میان نیروهای دولت ترکیه و اعضاء حزب تحت رهبری‌اش پایان دهد.

عبدالله اوجالان در سال ۱۹۸۰ از ترکیه خارج و به کشور سوریه رفت. وی در آنجا از تنش‌های میان سوریه و ترکیه و نیز نزدیکی حکومت سوریه به شوروی استفاده کرد و به فعالیت سیاسی در میان کردهای سوریه پرداخت.

با افزایش تنش میان دو حکومت ترکیه و سوریه، تهدید ترکیه مبنی بر حمله به خاک سوریه، منازعه بر سد حقایبه سوریه در پی آبیگری سد آتاترک و نهایتاً امضای توافق‌نامه آدانا، عبدالله اوجالان نیز در روز ۹ اکتبر ۱۹۹۸ از سوریه اخراج شد. وی ابتدا به روسیه رفت و تلاش کرد اجازه اقامت بگیرد. نمایندگان مجلس دومای روسیه طرحی را تصویب کردند که از یلتسین می‌خواست به اوجالان پناهندگی اعطا شود، اما دولت یلتسین که با ترکیه بر سر حمایت آن کشور از سازمان‌های جدائی‌طلب اسلام‌گرای چپ در تنش بود به استناد توافق‌نامه‌ای که این دو کشور در سال ۱۹۹۵ با یکدیگر مبنی بر دست کشیدن متقابل از حمایت از سازمان‌های کرد و چینی امضا کرده بودند، از اعطای پناهندگی به اوجالان سر باز زد.

عبدالله اوجالان سپس از ترک روسیه و عزیمت پنهانی به کشورهای دیگری برای کسب پناهندگی شد. وی به ایتالیا و سپس به یونان رفت و در هر دو کشور درخواست پناهندگی او مورد پذیرش قرار نگرفت. اوجالان سرانجام به نایروبی رفت و در محل اقامت سفیر یونان در کنیا مستقر شد.

اوجالان سفارت یونان در کنیا را به همراه وکلای خود و چند مقام کنیائی به قصد فرودگاه نایروبی جهت سفر به یک کشور آفریقائی دیگر ترک می‌کند. اما اتومبیل وی در مسیر ناپدید شده و در روز دوشنبه ۲۶ بهمن ۱۳۷۷ - ۱۵ فوریه ۱۹۹۹ در یک عملیات هواپیماربائی در نایروبی دستگیر می‌شود. یک روز بعد بولنت اجویت نخست وزیر وقت ترکیه خبر دستگیری و انتقال وی به ترکیه را منتشر و تلویزیون ترکیه تصاویری از وی با دست و پای بسته در کنار دو نیروی امنیتی دیگر نشان داد. به ادعای اجویت اوجالان در عملیاتی که توسط سازمان اطلاعات ارتش ترکیه و سازمان اطلاعات ترکیه (میت) طی ده روز انجام دادند انجام شد. وی محل دستگیری اوجالان را اعلام نکرد. درباره جزئیات دستگیری وی و همکاری کشورهای مختلف در آن زمان، مطالب مختلفی در رسانه‌ها منتشر گردید.

دولت یونان هر گونه همکاری با دولت ترکیه برای دستگیری وی را تکذیب کرد در بیانیه سفارت یونان در واشینگتن آمده بود که وی اجازه یافت در سفارت آن کشور در نایروبی بماند تا رامحلی برای مشکل وی بر اساس استانداردهای اتحادیه اروپا یافت شود. با این حال افکار عمومی و مطبوعات یونان به شدت علیه تودوروس پانگالوس وزیر خارجه یونان، برانگیخته شده و انتقادات تندی علیه وی ابراز کردند که به استعفاى وی در ۱۸ فوریه ۱۹۹۹ منجر شد. کردها سفارت خانه‌های یونان را نیز مورد حمله قرار دادند. وکیل اوجالان نیز گفت بود مقامات یونانی موکلش را فریب داده‌اند.

انتشار خبری در رسانه‌های یونان مبنی بر این‌که اوجالان پس از خروج از سوریه و سفر به کشورهای روسیه و ایتالیا به‌طور غیرقانونی وارد خاک یونان شده و دو روز در یونان مخفی بوده است منجر به برکناری سه وزیر در کابینه یونان شد. از سوئی دولت یونان از سوی ترکیه متهم به ارائه گذرنامه یونانی به اوجالان شده است.

درباره دستگیر اوجالان، سافاس کالینتیردیس (افسر اطلاعاتی سابق یونان) در مصاحبه با یک روزنامه‌نگار، چگونگی دستگیر شدن اوجالان را روایت می‌کند. سافاس کالینتیردیس در این مصاحبه می‌گوید: تنها هم‌سفر اوجالان بوده است که تا آخرین دقیق دستگیری اوجالان با او همراه و هم‌سفر بوده است.

ماسیمو دالما نخست وزیر وقت ایتالیا تلاش می‌کرد برای بحرانی که پس از ورود اوجالان به اروپا بالا گرفته بود راه چاره‌ای بیابد اما نهایتاً در نتیجه فشارهای امریکا، انگلیس و ترکیه، رهبر خلق کرد به اجبار شهر رم را نیز ترک کرد و مجدداً به روسیه و از آنجا به یونان بازگشت.

سیاستمداران وقت یونان به اوجالان قول داده بودند که برای انتقال وی به آفریقای جنوبی یاری‌رسان باشند اما همانند بار اول که تعهدشان را زیر پا گذاشته بودند این‌بار نیز طبق مسؤولیتی که در طرح توطئه داشتند از اوجالان پشتیبانی نکردند و نتیجه این شد که در روز ۱۵ فوریه سال ۱۹۹۹-۲۶ بهمن ۱۳۷۷ نیروهای دستگاه اطلاعاتی امریکا و اسرائیل، اوجالان را در کشور کنیا ربودند و وی را به تیم اطلاعاتی ترکیه موسوم به سازمان میت تحویل دادند.

همکاری امریکا در جریان بازداشت اوجالان توسط برخی مقامات اطلاعاتی آن کشور مطرح شد. به گفته آنان سازمان اطلاعات مرکزی امریکا (CIA) و آژانس امنیت ملی امریکا (NSA) شاخه وزارت دفاع آن کشور که متخصص در نود الکترونیکی است از سه ماه قبل که اوجالان سوریه را ترک کرده بود همواره وی را زیر نظر داشته است.

دولت امریکا نهایتاً پس از استقرار اوجالان در سفارت یونان در نایروبی ابتدا از دولت یونان درخواست می‌کند که وی را به ترکیه تحویل دهد و پس از امتناع یونان اطلاعات مربوط به محل اقامت اوجالان را در اختیار دولت ترکیه قرار

می‌دهد. سخنگوی وزارت امور خارجه در برابر سوالات مربوط به دست داشتن امریکا در عملیات دستگیری اوجالان آن را تکذیب کرد. اما بسیاری از رسانه‌ها معتقد بودند که دستگیری اوجالان عملیات مشترک توسط مأموران ترکیه و امریکا انجام شده است.

شایعه همکاری اطلاعاتی موساد در این پروژه پس از دستگیری وی مطرح شد و منجر به حمله گسترده کردها به سفارتخانه‌های اسرائیل در اروپا شد.

اما یک دهه بعد گوردون توماس، از عناصر اطلاعاتی سیا که رابطه نزدیکی با موساد دارد در کتاب خود ادعا شد که اساسا دستگیری اوجالان نه توسط نیروهای امنیتی امریکا و ترکیه، بلکه مستقلا توسط سازمان موساد اجرا شد و آنان پس از ربودن وی او را به ترکیه تحویل دادند. اسرائیل پیش از آن نیز چند مورد عملیات ربودن افراد را اجرا کرده بود. عبدالله اوجالان نیز در سال ۱۳۸۷ مدعی شد که وی در عملیات مشترک سازمان‌های اطلاعاتی امریکا، اسرائیل و ترکیه ربوده و به زندان امرالی منتقل شد.

ظاهرا جمهوری اسلامی ایران تلاش کرد که موضع خاصی در برابر دستگیری وی نداشته باشد. در عین حال مأموران انتظامی به تجمعات اعتراضی در شهرهای کردنشین ایران یورش بردند و معترضین را مورد ضرب و شتم قرار دادند.

محاکمه اوجالان در ترکیه

عبدالله اوجالان پس از انتقال به ترکیه به اتهام جنگ مسلحانه و قتل هزاران نفر، محاکمه و به اعدام محکوم شد اما ترکیه به دلیل انتقادات گسترده و تلاش‌هایی که برای عضویت در اتحادیه اروپایی دارد از اعدام وی خودداری کرد و به حبس ابد وی در زندان جزیره امرالی محکوم کرد.

پس از این ماجرا روسیه و دولت‌های اتحادیه اروپا حق پناهندگی سیاسی اوجالان را نپذیرفتند و مستقیم و غیرمستقیم همکاری کردند تا او را به دام حکومت ترکیه بیندازند این بار اشک تسماح ریختند و خواهان محاکمه عادلانه اوجالان در ترکیه شدند. یکی پس در عین حال دادگاه حقوق بشر اروپا در سال ۱۳۸۴ و پس از شکایت وکلای اوجالان، محاکمه وی را دارای ایرادات مختلف و غیر منصفانه اعلام کرد. وجود قاضی ارتشی در دادگاه، عدم دسترسی وی به پرونده خود، حبس قبل از محاکمه و صدور حکم اعدام را از موارد غیر منصفانه بودن دادگاه دانست.

بسیاری از رهبران کشورهای اروپای ریاکارانه از دولت ترکیه خواستند که وی را عادلانه محاکمه کرده و از اعدام او خودداری کند. ایگور ایوانوف وزیر امور خارجه روسیه خواستار محاکمه عادلانه وی همراه با حضور ناظران بین‌المللی شد. دولت هلند نیز خواستار محاکمه وی بر اساس معیارهای اروپایی شد. بازرسی ویژه سازمان ملل در امور شکنجه نیز خواستار آن شد تا دولت ترکیه به ناظران اجازه بازدید از نحوه رفتار با وی را بدهد. گرهارد شرودر صدراعظم المان نیز خواستار محاکمه وی در دادگاه مستقل و عادلانه شد. دولت اسپانیا نیز نسبت به اعدام وی هشدار داد با این حال دولت ترکیه مانع از ورود وکلای المانی وی به ترکیه شد.

عکس‌العمل پ.ک.ک و دوستداران در اعتراض به ربودن رهبر این حزب

در پی انتشار خبر دستگیری وی، کردهای هوادار اوجالان به سفارت خانه‌های کشورهای یونان، کنیا، اسرائیل و ترکیه حمله کرده و سفارت خانه‌های این کشورها را در اغلب کشورهای اروپایی تصرف کردند و برخی دیپلمات‌ها را گروگان گرفتند. حزب کارگران از هواداران خود خواست که به اشغال سفارتخانه‌ها خاتمه دهند. کنیا، یونان و اسرائیل سفارتخانه‌های خود را در برخی کشورها تعطیل کردند.

اعتراضات، تظاهرات‌ها تا چند روز در ترکیه، ارمنستان، لبنان و اغلب کشورهای اروپایی دنبال شد که در جریان آن چند نفر کشته و صدها نفر زخمی شدند. در داخل ترکیه مردم از دستگیری وی ابراز شادمانی کردند، گرچه همزمان کردها در چندین شهر تظاهرات کردند. شایعه همکاری سازمان اطلاعات اسرائیل موساد در دستگیری وی منجر شد تا سفارتخانه‌های اسرائیل نیز مورد حمله قرار گیرد و در جریان آن ۳ نفر کشته شوند. همچنین معترضین در تهران نیز توانستند در اعتراض به ربودن اوجالان و انتقال آن به ترکیه در مقابل سفارت ترکیه و دفتر سازمان ملل تجمع کردند.

کردها در تمامی بخش‌های کردستان و کشورهای مختلف جهان به خیابان‌ها آمدند و وسیعاً دست به اعتراض زدند. سطح اعتراضات مردمی چنان وسیع بود که مادلین آلبرایت وزیر خارجه وقت امریکا در یک کنفرانس خبری اعلام کرد آن‌ها از میزان پایگاه اجتماعی گسترده اوجالان مطلع نبوده‌اند.

همچنین مابین نهم اکتبر ۱۹۹۸ تا پانزدهم فوریه ۱۹۹۹ که مرحله آغاز خروج اوجالان از سوریه تا ربودن و تحویل وی به ترکیه را در بر می‌گرفت ده‌ها شهروند کرد در مجموعه اعتراضاتی بدن خود را به آتش کشیدند و جان‌شان را از دست دادند. این شیوه اعتراض تا زمانی ادامه داشت که اوجالان با ارسال پیامی از زندان جزیره امرالی از حامیان خود خواست از این نوع اقدامات پرهیز کنند.

اوجالان در دوران امرالی بر خلاف پیش‌بینی‌ها، موضعی رادیکالی گرفت و ضمن دفاع از مواضع آزادی‌خواهانه خویش، مردم کرد و هوادارانش را دعوت به بردباری کرد تا از جنگی خونین میان کردها و ترک‌ها جلوگیری کند.

ادامه مبارزه سیاسی اوجالان در زندان و جنایت‌های دولت ترکیه

عبدالله اوجالان رهبر در بند حزب کارگران کردستان (PKK) در امرالی، که تحت تدابیر شدید امنیتی از ۱۵ فوریه ۱۹۹۹ در زندان جزیره امرالی در بازداشت بود، در هر فرصتی برای حل مسأله کرد تلاش می‌کرد. از ۲۷ جولای ۲۰۱۱ که اوجالان در انزوای اجباری به سر برد درگیری‌های خشونت‌آمیز آغاز شدند. در ۱۲ سپتامبر ۲۰۱۲ در سال‌گرد کودتای نظامی ۱۹۸۰ اعتصاب غذا آغاز شد. این ماجرا که به مدت ۶۸ روز ادامه داشت با فراخوان اوجالان پایان یافت. در تاریخ ۳ ژانویه ۲۰۱۳ احمد تورک و آیلا آکات آنا نمایندگان حزب صلح و دموکراسی (BDP) به جزیره

امرالی رفته و با اوجالان دیدار کردند. پس از این دیدار اعضای HDP و هیات دولت نیز به امرالی رفتند و این مذاکرات تا ۵ آوریل ۲۰۱۵ ادامه یافت.

در نتیجه مذاکراتی که ۲ سال به طول انجامید، گام‌های مهمی در دموکراتیزه شدن ترکیه برداشته شد. اعضای هیات امرالی و مقامات دولتی حصول توافق‌نامه دلمه‌باغچه را اعلام کردند. اردو خان با وجود این که خودش مشخص کرده بود که در کدام صندلی چه کسی باید بنشیند، یک ماه بعد مفاد این توافق‌نامه را رد کرد. او در ۲۰ مارس ۲۰۱۵ ادا کرد: «من از این تفاهمنامه خبر نداشتم و آن را هم مثبت ارزیابی نمی‌کنم.» پس از این اتفاق انزوای اجباری اوجالان بسیار شدیدتر شد. مذاکرات پس از ۵ آوریل ۲۰۱۵ به پایان رسید. دو روز پس از کشته شدن دو افسر پولیس در منطقه جیلان بینار اورفا در ۲۲ جولای درگیری‌ها از سر گرفته شدند. پس از آن اردو خان در تاریخ ۱۱ آگوست ۲۰۱۵ گفت: «روند مذاکرات را فریز کردیم.»

در این مصاحبه تلاش شده تا آغاز و پایان روند مذاکرات صلح که بین عبدالله اوجالان رهبر در بند PKK در امرالی، و هیات دولت از سال ۲۰۱۳ تا ۲۰۱۵ ادامه یافت مورد بررسی قرار گیرد.

اوجالان در دو جلد از مجموعه دفاعیات خود تحت نام «از دولت کاهنی سومر به‌سوی تمدن دموکراتیک» تمامی جوانب پنهان توطئه‌گری انجام گرفته و نیروهای سهمیم در آن را آشکار نمود و اعلام کرد برای بی‌ثمر کردن طرح توطئه‌ای که هدفش افروختن جنگی پایان‌ناپذیر میان خلق‌های کرد و ترک است باید بر میزان تلاش‌ها برای اعمال دموکراسی در جمهوری ترکیه و حل مسأله کرد به‌صورت سیاسی اضافه کرد.

در همین راستا و به پیشنهاد اوجالان، جنبش آزادی‌خواه کردستان چندین بار آتش‌بس اعلام کرد. اوجالان همچنین پس از اتمام نگارش مجموعه دفاعیاتش که در چندین جلد کتاب منتشر شدند، نقشه راهی برای حل مسأله کرد به ترکیه ارائه داد و زمینه‌ساز فرایندی شد که «فرایند صلح» نام گرفته و از سال ۲۰۱۳ تا ۲۰۱۵ با وجود مانع‌تراشی دولت ترکیه ادامه داشت، اما دولت آ.ک.پ و اردو خان از ۵ آوریل ۲۰۱۵ دیدار اوجالان با خانواده، و هیات ه.د.پ را کاملاً ممنوع و وی را با انزوای سنگین روبه‌رو ساختند که همچنان ادامه دارد. دولت آ.ک.پ پس از انتخابات یکم نوامبر ترکیه، از ۲۴ ژوئیه جنگی تمام عیار علیه ملت کرد آغاز کرده که به محاصره شهرهای جزیر، سلوپی، سور، نصیبین، فارقین، شرنخ و چندین شهر دیگر (شمال کردستان) انجامید. ارتش ترکیه در شهرستان جزیر ۱۱۵ شهروند مجروح را که در زیرزمین یک ساختمان محاصره شده بودند، مقابل دیدگان جهانیان زنده‌زنده در آتش سوزاند.

دولت ترکیه شهرهای کردستان را ویران کرد، آنچه که بر شهروندان شهرهای سور، جزیر، نصیبین، فارقین، شرنخ و وان از سوی عناصر طیب اردو خان رئیس جمهوری دولت ترکیه تحمیل شد شدیدتر از رفتار فاشیست‌های هیتلری با شهروندان یهودی در آلمان بود. دولت ترکیه سپس دست به اعمال مورد تازه‌ای از جنایت علیه کردها زد.

بازداشت و حبس ۱۲ نماینده پارلمان حزب دموکراتیک خلق‌ها در مجلس ترکیه و روسای مشترک این حزب، بازداشت بیش از ۷۰ شهردار منتخب خلق در شهرهای کردستان، زندانی نمودن بیش از ۱۵ هزار نفر از هواداران حزب دموکراتیک خلق‌ها، تجاوز به خاک روزاوا، لشکرکشی به بعشقه در شمال عراق همگی سیاست‌های پشت‌پرده کودتای ۱۵ ژوئیه ۲۰۱۶ ترکیه را نشان می‌دهد. دولت ترکیه در ۲۰ ژانویه ۲۰۱۸ با همکاری القاعده سوریه و فراری‌های داعش منطقهعفرین را با همکاری مشترک دولت‌های با روسیه، ایران و سکوت جامعه جهانی و سازمان ملل اشغال کرد و هنوز این منطقه در اشغال ارتش ترکیه و گروه‌های تروریستی حامی دولت ترکیه است.

دولت ترکیه در ۹ اکتبر ۲۰۱۸ با حمایت آمریکا و ناتو مناطق سریکانی و گری سپی شمال سوریه (روژاوا) را اشغال کرد. حمایت آمریکا، انگلیس، روسیه، آلمان و فرانسه از جنایت‌های دولت ترکیه در کشتار مردم کرد به‌حدی تکان‌دهنده

است که رسانه‌های غربی به کارگیری اسلحه‌های شیمیایی ارتش ترکیه در حمله به غیرنظامیان کرد را سانسور کردند. دولت‌های غربی، سازمان منع استفاده از اسلحه‌های شیمیایی را نیز وادار کردند در قبال دریافت رشوه از رسیدگی به پرونده کشتار مردم کرد توسط بمب‌های حاوی فسفر سفید دولت ترکیه چشمپوشی کند.

باز هم انکار مردم کرد

هنوز هم در ترکیه این ادعای دروغ مطرح می‌شود که در ترکیه یک ملت و یک دولت وجود دارد و باز هم میلیون شهروند کرد این کشور و سایر اقلیت‌ها انکار می‌شوند.

دولت باغچلی، رئیس حزب حرکت ملی (MHP) که یک حزب فاشیستی و شریک ائتلاف حاکم است، در سخنانی با بیان این که ترکیه تنها «یک پرچم، یک دولت، یک زبان و یک ملت دارد»، باز هم جریان‌اتی را که به ادعای او این اصول را زیر پا می‌گذارند، تهدید کرد.

به نوشته مزوپوتامیا، باغچلی در سخنرانی هفته دوم اسفند ماه ۱۴۰۰ خود، در نشست فراکسیون MHP در مجلس، درباره تشکیل ائتلاف سوم (ائتلاف دموکراسی) از سوی حزب دموکراتیک خلق‌ها (HDP) و هفت حزب چپ‌گرای دیگر ترکیه گفت: «آنها حتی نمی‌دانند چه‌طور سر آن میز بنشینند. ائتلاف ذلت (ائتلاف ملت) که با پروژه ائتلاف سوم در نظر دارد آرای HDP را برای رسیدن به آستانه انتخابات افزایش دهد، نه فایده‌ای برای ترکیه دارد و نه سودی برای ملت ترک دارد.»

باغچلی با بیان این که تحریک‌های قومیتی لاجرم به ایجاد خواست‌های هویتی منجر می‌شود، گفت: «خواست‌های به رسمیت شناخته شدن هویت‌ها، مخالفت‌ها را با استفاده از مفهوم «ملت ترک» - که نام همه ماست - افزایش خواهد داد. تحریک قومی کار درستی نیست. اگر روند تحریک قومی ادامه یابد، وحدت ملی ما از بین می‌رود.»

او افزود: «حزب ما طرفدار قومیت و فرقه‌گرایی نیست، بلکه طرفدار «یک پرچم، یک دولت، یک زبان و یک ملت» است. این‌ها خطوط قرمز ما هستند. کسانی که می‌خواهند این ارزش‌ها را زیر پا بگذارند حواس‌شان را جمع کنند.»

پیش‌تر اردو خان گفته نیز ادعا کرده بود، در ترکیه چیزی به نام کردستان وجود ندارد و آن‌ها باید به اقلیم کردستان بروند. پس از آن وزیر دفاع این کشور تاکید کرده بود در آن‌جا جایی با این نام وجود ندارد.

در حالی که از لحاظ سیاسی و تاریخی نام کردستان بسیار قدیمی‌تر از نام ترکیه است.

حکومت ترکیه و عوامل وابسته به آن همواره تلاش می‌کنند ترورهای صورت گرفته در اقلیم کردستان عراق را به پ.ک.ک نسبت دهند. از جمله بارها در خبرها آمده است که ترکیه از اتحادیه میهنی و جنبش اسلامی و ... درخواست کرده است تا ترورها را به پ.ک.ک نسبت دهند، اما آن‌ها این درخواست را رد کرده و نپذیرفته‌اند. مسعود بارزانی اقرار کرده است که بسیار تحت فشار هستیم تا پ.ک.ک را تروریست معرفی کنیم، اما این کار را انجام ندادیم. هرچند که جریان بارزانی رابطه تنگاتنگی با حکومت ترکیه دارد.

متأسفانه هنوز برخی فعالین سیاسی چپ این ادعاهای دولت ترکیه و دشمنان پ.ک.ک را انعکاس می‌دهند بدون این که به دنبال منابع چنین ادعاهایی بروند خود به دام چنین ماجراهایی می‌افتند.

اما اکنون اردو خان و حزب عدالت و توسعه (AKP) این را فهمیده‌اند که احتمالاً آخرین دوره حاکمیت خود را می‌گذرانند و آرای حزب حرکت ملی (MHP) نیز بیش از AKP در حال ریزش است، AKP دید که چگونه آرای کردها را از دست داد و چگونه آرای MHP محو شدند.

به دلایل انکار و سرکوب سیستماتیک دولتی، مردم کرد و بسیاری از آزادی خواهان و نیروهای چپ ترکیه به دولت اردو خان را یک دولت فاشیستی می‌دانند.

جایگاه مهم عبدالله اوجلان در نزد افکار عمومی مردم کرد و ترک

عبدالله اوجلان نه تنها در نزد مردم کرد منطقه، بلکه در میان بسیاری از ترک‌ها و مردم منطقه نیز مورد احترام به‌سزائی است. اوجلان یک روز در گرماگرم گفت‌وگوهای صلح گفت: «می‌خواهید من از میان برخیزم، دوستان دیگری هستند، HDP (حزب دموکراتیک خلق‌ها) هست، دوستان قندیل هستند، بروید با آن‌ها گفت‌وگو کنید. اگر به نتیجه‌ای برسد یا نه این به شما بستگی دارد.»

هیأت نمایندگان حکومت فوراً واکنش نشان دادند و گفتند: «اگر شما از این مذاکرات خارج شوید به نتیجه‌ای نخواهیم رسید.»

در واقع سال ۲۰۱۲ مذاکرات رسمی صلح دولت ترکیه با اوجلان آغاز شد که بعدها با طرح صلح به پایان رسید و زمینه را برای تاسیس حزب کردی «حزب دموکراتیک خلق‌ها» فراهم کرد. این حزب مسأله کردها را به پارلمان ترکیه کشاند.

عبدالله اوجلان رهبر زندانی حزب کارگران کردستان ترکیه در سال ۲۰۱۴ به مناسبت سی‌امین سال‌گرد نبرد مسلحانه پ.ک.ک با انتشار بیانیه‌ای از زندان جزیره امرالی در دریای مرمره پیام داد، که ترکیه اکنون در آستانه «تحولات تاریخی» قرار گرفته و جنگ ۳۰ ساله از طریق جایگزینی گفتمان دموکراتیک در حال به پایان رسیدن است. اما دولت ترکیه نه تنها از مذاکرات صلح با کردها فاصله گرفته و جنگ را به شمال سوریه کشانده است، بلکه مردم کردستان ترکیه را نیز بی‌رحمانه سرکوب کرد و بسیاری از شهرها و روستاها را باز هم ویران کرد.

لازم به یادآوری است که دولت ترکیه مجبور شده بود در راستای اهداف و سیاست‌های خود در زندان امرالی با اوجلان مذاکره کند. شاید تصور دولت این بود که بتوانند اوجلان را به دادن امتیاز و اداری سازند. روند مذاکرات میان سیاستمداران کرد نیز با دولت ترکیه از سال ۲۰۰۹ میلادی آغاز شد. اما آغاز رسمی مذاکرات از اکتبر ۲۰۱۲ بود که در مارس ۲۰۱۳ به آتش‌بس میان حزب کارگران کردستان و حکومت ترکیه منجر شد. پس از آتش‌بس نیز مذاکرات تداوم یافت و عبدالله اوجلان در این مذاکرات طرف گفت‌وگوی حکومت ترکیه و نیز حزب دموکراتیک خلق‌ها نیز قرار گرفت. و اگرچه درنهایت مذاکرات صلح بی‌نتیجه ماند و آتش‌بس میان نیروهای پ.ک.ک و حکومت ترکیه شکسته شد، اما عبدالله اوجلان همچنان بر استقرار صلح و دموکراسی مستقیم و آزادی و حق و حقوق مردم کرد پافشاری می‌کند و به معنای واقعی حاضر نیست کوچک‌ترین امتیازی در راه آزادی خود به دولت بدهد.

شباهت زندگی و مبارزه و زندان اوجلان با ماندلا

فیلم سینمایی «ماندلا در راه آزادی» (به انگلیسی *Mandela Long Walk to Freedom*): محصول سال ۲۰۱۳ است. این فیلم در ژانر بیوگرافی، درام، تاریخی ساخته شده است. کارگردان فیلم سینمایی ماندلا در راه آزادی، جاستین چادویک است. نام کامل فیلم، ماندلا: راه طولانی به آزادی می‌باشد. در فاصله‌ای نه‌چندان طولانی از درگذشت ماندلا، این فیلم به نمایش درآمد. هرچند این فیلم پیش از مرگ این چهره برجسته ساخته شد، اما متأسفانه او نتوانست جزو تماشاچیان این فیلم باشد.

ویلیام نیکلسون، فیلم‌نامه این فیلم را براساس کتاب «راه طولانی به‌سوی آزادی» نوشته نلسون ماندلا به رشته تحریر درآورده است. تهیه‌کننده فیلم، جفری اسکول می‌باشد. فاکس قرن بیستم و واینستین کمپانی، توزیع‌کنندگان این فیلم در سراسر جهان هستند. فیلم ماندلا در راه آزادی محصول مشترک کشورهای بریتانیا و آفریقای جنوبی است. فیلم ماندلا با بودجه ۳۵ میلیون دلاری تهیه شد و در سراسر جهان ۲۷ و ۳۱ میلیون دلار فروش داشت.

خلاصه داستان فیلم سینمایی ماندلا در راه آزادی به این شکل است که این فیلم زندگی درمورد شخصیت انسانی است که قهرمان فقید یک ملت است. نه فقط در مورد وی، بلکه در مورد آرزوهایی است که خود را در وجود و افکار او متبلور کرد. این فیلم زندگی یکی از بزرگان آفریقای جنوبی به نام نلسون ماندلا را به تصویر می‌کشد، وی در طول ۲۷ سال زندان که بیش‌تر آن را در یک سلول در جزیره ی روبن سپری کرد، زندگینامه خود تحت عنوان «راه طولانی آزادی» را نوشت و... وقایع از سفر زندگی نلسون ماندلا از دوران کودکی خودش در روستایی است که در آنجا افتتاحیه و انتخاب اولین مراسم ریاست جمهوری دموکرات آفریقا انجام می‌گردد...

البته اگر کسی بخواهد افکار و اندیشه‌های نلسون ماندلا را بشناسد بهتر است که کتابش را بخواند. با توجه به سطح فقر، بی‌کاری و بی‌عدالتی موجود در آفریقای جنوبی، که بخش اعظم آن محصول و میراث حکومت نژادپرست این کشور است، داستان واقعی مردم این کشور درست در همان جایی آغاز می‌شد که فیلم زندگی نلسون ماندلا به پایان می‌رسد. راه طولانی تا آزادی همچنان ادامه دارد.

ماندلا شخصیتی استثنائی است که در زمان حیات، چندین فیلم سینمایی و تلویزیونی از زندگی او ساخته شد و در آینده باید منتظر آثار بیش‌تری درباره زندگی وی بود.

نلسون ماندلا، نام آشنائی است؛ نامی که شاید بسیاری از ما در کتاب‌ها و فیلم‌ها و دیگر رسانه‌ها بارها و بارها شنیده‌ایم؛ نامی که همواره حاوی احترام و زیبایی درخور بوده و همواره یادآور آزادی و عدم خشونت است. نماد مبارزه بدون خشونت در جهان، نماد صلحی برای رسیدن به انسانیتی در کنار تفاوت‌ها و شباهت‌هاست.

نلسون ماندلا (زاده ۱۸ ژوئیه ۱۹۱۸) در یک خانواده تمبو در روستای کوچک موزو در ناحیه متاتا، مرکز مناطق ترانسکی از استان کیپ در کشور آفریقای جنوبی به دنیا آمد. ماندلا در ۷ سالگی، نخستین عضو خانواده خود بود که به مدرسه پا گذاشت. وی وقتی ۹ ساله بود پدرش از بیماری سل درگذشت و جونگینتابا، نایب السلطنه سرپرستی وی را بر عهده گرفت.

ماندلا در سن ۲۰ سالگی درگیر جنبش ضد آپارتاید شد و در سال ۱۹۴۲ به کنگره ملی آفریقا ملحق شد و به مدت ۲۰ سال رهبر کمپین مبارزات صلح‌آمیز علیه سیاست‌های نژادپرستانه دولت آفریقای جنوبی بود.

ماندلا نخستین رئیس جمهور آفریقای جنوبی است که در انتخابات دموکراتیک عمومی برگزیده شد. وی پیش از ریاست جمهوری از فعالان برجسته مخالف آپارتاید در آفریقای جنوبی و رهبر کنگره ملی آفریقا بود. وی به دلیل دخالت در فعالیت‌های مقاومت مسلحانه مخفی محاکمه و زندانی شد. مبارزه مسلحانه، برای ماندلا، آخرین راه چاره بود؛ او همواره پایبند به عدم توسل به خشونت بود.

نلسون ماندلا در زمان دستگیری خود، در سال ۱۹۶۲، عضو برجسته کمیته مرکزی حزب کمونیست آفریقای جنوبی بود. فقط پس از درگذشت او بود که حزب کمونیست هم‌زمان با کنگره ملی آفریقا، این حقیقت تاریخی را اعلام کردند.

ماندلا در ۲۷ سال زندان، که بیش‌تر آن را در یک سلول در جزیره روبن گذراند، مشهورترین چهره مبارزه علیه آپارتاید در آفریقای جنوبی شد؛ هرچند حکومت آپارتاید و مردم طرفدار آن وی و کنگره ملی آفریقا را کمونیست و تروریست می‌دانستند، مبارزه مسلحانه بخشی جدایی‌ناپذیر از مبارزه علیه آپارتاید بود. ماندلا پس از آزادی از زندان در

سال ۱۹۹۰، سیاست صلح‌طلبی را در پیش گرفت، و این امر منجر به تسهیل انتقال آفریقای جنوبی به سمت دموکراسی شد که نماینده همه قشرهای مردم باشد.

ماندلا پس از دریافت جوایزی در چهار دهه، یک چهره سرشناس دولتی بود که تا اواخر عمر خود در مورد مسائل مهم عقاید خود را ابراز می‌کرد. او را در آفریقای جنوبی اغلب با نام مادیبا می‌شناسند؛ این عنوان افتخاری را بزرگان خاندان ماندلا به وی داده‌اند. این نام دیگر مترادف با نام نلسون ماندلاست. بسیاری از مردم آفریقای جنوبی نیز به نشانه احترام، وی را مخولو (پدر بزرگ) صدا می‌زنند.

احتمال آزادی اوجالان

احمد تاکان روزنامه‌نگار ترک نسبت به احتمال بررسی موضوع آزادی عبدالله اوجالان رهبر حزب کارگران کردستان (PKK) از سوی دادگاه حقوق بشر اروپا (ECHR) در آینده‌ای نزدیک هشدار داد. احمد تاکان ستون‌نویس روزنامه «کوکوسوز» امروز در مقاله‌ای با عنوان «آیا اوجالان حق دارد امید به آزادی داشته باشد؟» نسبت به بررسی موضوع آزادی اوجالان از سوی دادگاه حقوق بشر اروپا هشدار داد و گفت که این موضوعی نیست که بتوان بی‌توجه از کنار آن گذشت اما گویا مسئولین چشم‌شان را بر روی این موضوع بسته‌اند. در ترکیه مجازات حبس ابد تشدید شده درباره زندانیانی به کار می‌رود که حکم آن‌ها اعدام است. در حبس ابد معمولی، فرد محکوم، امید به آزادی مشروط پس از ۲۵ سال زندان را دارد، اما در حبس ابد تشدید شده امید به آزادی وجود ندارد. با این همه کنوانسیون حقوق بشر اروپا این مجازات را غیر انسانی می‌داند و از ترکیه خواسته است تا درباره برخی از قوانین از جمله این مجازات تجدید نظر کند.

با توجه به این که اوجالان در ۱۵ فوریه ۱۹۹۹ دستگیر شده است و در ۱۵ فوریه ۲۰۲۴ این ۲۵ سال به پایان می‌رسد، این احتمال وجود دارد که پرونده اوجالان از سوی ECHR مورد بررسی مجدد قرار گیرد. پیش‌تر عمر فاروق امین آقا اوغلو، وکیل دادگستری و رئیس سابق اتحادیه قضات و دادستان‌ها (YARSAV) ادعا کرده بود که به احتمال زیاد موضوع آزادی عبدالله اوجالان حداکثر تا ۱۵ فوریه ۲۰۲۴ در دستور کار ECHR قرار خواهد گرفت.

تاکان با یادآوری جمله امین آقا اوغلو، وکیل دادگستری، درباره احتمال بررسی موضوع حبس ابد تشدید شده درباره اوجالان از سوی ECHR، هشدار داد که در صورت درخواست برای آزادی اوجالان و عدم پذیرش این موضوع از سوی ترکیه، به احتمال زیاد ترکیه مجبور به پرداخت غرامت به اوجالان شده و تحریم‌های جدیدی نیز علیه ترکیه شکل خواهند گرفت.

جمع‌بندی

کانون وکلای آسیرین اعلام کرد که از دو ماه پیش تا کنون ۶۰ درخواست برای دیدار با موکل‌شان عبدالله اوجالان رهبر در بند حزب کارگران کردستان (PKK) به دادگستری و دیگر نهادهای مربوطه دولتی و غیر دولتی و بین‌المللی ارائه داده‌اند که تا کنون همه آن‌ها بی‌پاسخ بوده است.

بیست‌وسومین سال‌گرد حبس عبدالله اوجالان، مردم کرد و حامیان آن‌ها در سطح بین‌المللی و منطقه اصرار دارند بدون آزادی آپو و حل مسأله کرد از طریق سیاسی و دموکراتیک، بحران‌های ترکیه خاتمه نخواهد یافت. تنها با آزادی اوجالان و به رسمیت شناختن آزادی و برابری برای همه مردم ترکیه، برقراری آرامش و صلح و همچنین برقراری

خودمدیریتی دمکراتیک در ترکیه یا دستکم در کردستان ترکیه است که کل مردم ترکیه را از چنگ دیکتاتوری و فاشیسم رها می‌کند.

دولت ترکیه در این مذاکرات اوجالان را به‌عنوان محور اصلی گفت‌وگوها شناسانده بود. اما سال‌هاست محور گفت‌وگوها را قطع کرده و باز هم به جنگ و خونریزی متوسل شده؛ هم‌زمان ملاقات‌های اوجالان با خانواده وی و وکلایش را نیز ممنوع کرده و اوجالان را در انزوای هولناک و خطرناکی قرار داده است. در حال حاضر هیچ‌کس نمی‌داند که وضعیت سلامتی وی چگونه است و اوجالان در چه شرایطی قرار دارد.

واقعیت آن است که بدون آيو، حل مسأله کرد در ترکیه امکان‌ناپذیر نیست. همان‌گونه که بدون نلسون ماندلا حل مسأله آفریقای جنوبی امکان‌پذیر نبود. این جایگاه اوجالان را هم دولت ترکیه و هم جامعه به خوبی می‌دانند.

البته ناگفته نماند که سیاست سرکوب و زندان و شکنجه حاکمیت ترکیه صرف به شخص عبدالله اوجالان و کردها محدود نمی‌شود، بلکه طبق آماری که توسط سازمان (KONDA) به درخواست سازمان حقوق بشر ترکیه (İHD) تهیه و اخیراً منتشر شده است بیش از ۲۲۵ هزار نفر به دلیل فعالیت‌های مدنی و سیاسی از سوی دولت ترکیه دستگیر و زندانی شده‌اند. همچنین در گزارش آن سازمان در خصوص وضعیت نامطلوب آزادی بیان در ترکیه اشاره و آورده شده که ۴۷ درصد از زندانیان را ترک‌ها و ۳۹ درصد از آن‌ها را کردها تشکیل می‌دهند. این وضعیت نشان از یک وضعیت اضطراری در ترکیه دارد که می‌بایست آن را محکوم کرد.

در چنین شرایطی، چه باید کرد؟ بسیار مهم است. به‌منظرم باید در کشورهای مختلف و تا آن‌جا که مقدور است شورائی از افراد داوطلب آگاه و سیاستمداران و نویسندگان و روزنامه‌نگاران و حقوقدان‌های بین‌المللی تشکیل داد و کمپین امضا راه انداخت تا نقشه راهی ایجاد شود که چگونه و با چه روشی عبدالله اوجالان آزاد شود و یا دستکم به انزوای وی در زندان امنیتی جزیر امرالی پایان داده شود. از سوی دیگر، مطالبات آزادی‌خواهانه و برابری‌طلبانه مردم کرد در سرتاسر خاورمیانه وسیعاً مطرح گردد. هر چند که راه درازی برای دستیابی به این اهداف وجود دارد اما باید از هر فرصت و امکات در این راستا بهره گرفت. همچنین باید تلاش کرد تا حزب کارگران کردستان (پ.ک.ک) از لیست ترور دولتها خارج شود.

بی‌تردید در صورت آزادی وی بسیاری از مسائل موجود حل خواهد شد. حتی این آزادی نه تنها کردستان سوریه (روژاوا) و اقلیم کردستان را نیز تحت تأثیر قرار خواهد داد، بلکه خاورمیانه را نیز تحت تأثیر قرار خواهد داد. چرا که اوجالان یک فرد معمولی نیست. وی نماینده و اراده میلیون‌ها نفر است. اگر در ترکیه مسأله کردها حل و فصل پیدا کرده بود این کشور امروزه درگیر بحران‌های اقتصادی و اجتماعی و سیاسی هم نمی‌شد. اصولاً تا زمانی که مسأله کردها حل نشده باقی مانده و فضای درگیری و نظامی‌گری و به تبع آن بحران‌های موجود در کشور عمیق‌دار و ادامهدار خواهند بود.

توطئه ۱۵ فوریه ۱۹۹۹ علیه اوجالان در حالی بیست و سومین سال را پشت سر گذاشت که دولت ترکیه به‌شدت تحت فشار مردم کردها و آزادی‌خواهان ترک و حامیان واقعی مردم کرد قرار گرفته است. همچنین دولت اردوخان با بحران‌های اقتصادی و سیاسی و دیپلماسی مواجه است.

اکنون زندگی و مبارزه و زندانی شدن اوجالان شباهت زیادی به روند زندگی و مبارزه و زندانی شدن ماندلا دارد. اکنون صدای آزادی اوجالان از مرزهای ترکیه خیلی فراتر رفته و تقریباً در همه نقاط جهان اسم اوجالان و آزادیش شنیده می‌شود.

بی‌تردید آزادی عبدالله اوجالان همانند ماندلا یک خانه تکانی جدی در سیاست داخلی ترکیه و منطقه‌ای این کشور به ویژه در حاکمیت به وجود خواهد آورد. به خصوص ده سال است که سیاست‌های اوجالان در روژاوا تجربه و پراتیک شده است. نتیجه‌اش با همه کمبودها و نقصان‌هایش بسیار مثبت و انسانی و قابل تقدیر است.

یکشنبه بیست و چهارم بهم [دلو] ۱۴۰۰ – سیزدهم فیروزی ۲۰۲۲